

Y Đức - Y Tài - Y Thuật

Y Nghiệp Tam thức

Tác giả: BSCKII. Đào Kim Ánh - Giám đốc Trung tâm Y tế Tiên Lữ

◆ **Y đức – Gốc rễ của nghề y, là lòng từ bi, sự chính trực, biết đặt sinh mệnh người bệnh lên trên hết**

Y đức: đạo đức của người thầy thuốc, bắt nguồn từ tư tưởng nhân văn cao cả biểu hiện trước hết ở tình thương yêu con người sâu sắc. Đó là lòng vị tha, sự đồng cảm, tình yêu thương con người, tinh thần hết mình vì người bệnh.

Đạo đức là nền tảng hình thành nên nhân cách của mỗi cá nhân, nhân cách lớn cần có đạo đức cao cả. Nhân cách sẽ quyết định những hành vi, nhận thức và cảm xúc của mỗi người.

Nghề y là nghề cao cả và đặc biệt, nghề chữa bệnh và bảo vệ sinh mạng con người. Người bệnh phó thác tính mệnh của họ cho người thầy thuốc. Họ gửi gắm tâm tư, tâm sự những điều thầm kín nhất, riêng tư nhất với người thầy thuốc. Họ chia sẻ với thầy thuốc những niềm vui nỗi buồn, những thành công thất bại, những sai lầm tội lỗi. Như vậy, người thầy thuốc giống như một vị thánh, là nơi mà người bệnh đặt hy vọng được cứu giúp. Vì vậy, người thầy thuốc cần phải thương yêu, săn sóc người bệnh như bản thân mình. Tình thương yêu xuất phát từ sự tự nguyện, tự giác quan tâm đến người khác, hy sinh vì người khác. Đó cũng là quy tắc, là chuẩn mực của người thầy thuốc, là kim chỉ nam trong hoạt động nghề nghiệp, để thầy thuốc tự giác điều chỉnh hành vi của mình. Người thầy thuốc cần phải thường xuyên rèn luyện, nâng cao, phát triển và giữ gìn lương tâm nghề nghiệp trong sáng làm cơ sở để hình thành những đức tính cần có của người thầy thuốc. Lương tâm người thầy thuốc còn là cơ sở để hình thành sự cảm thông sâu sắc với nỗi đau của người bệnh, từ đó hình thành quy chuẩn của đạo đức trong nghiệp vụ. thúc đẩy người thầy thuốc không ngừng học tập, phát triển nghề nghiệp để đảm nhận sứ mệnh của mình. Sứ mệnh cao của người thầy thuốc tạo nên phẩm chất và tư tưởng của người làm nghề y là lấy việc cứu sống mạng người làm nhiệm vụ của mình, không cầu lợi kể công.

◆ **Y tài – Là tri thức sâu rộng, là sự nhạy bén và tinh thông để chẩn đoán đúng, trị liệu hay**

Y tài: tài năng trong y học = tài năng + sự hiểu biết uyên thâm về y học;

Tài năng : năng lực cao, trình độ tốt, phẩm chất tốt, sự sáng tạo vượt trội, có khả năng làm việc giỏi trong lĩnh vực y học. Trong đó năng lực là yếu tố hàng đầu với vai trò dẫn dắt, quyết định các yếu tố còn lại. Năng lực được tạo nên bởi kiến thức và kinh nghiệm. Kiến thức bao hàm kiến thức rộng(hiểu biết xã hội, hiểu biết lĩnh vực chuyên môn khác) và kiến thức chuyên sâu(kiến thức trong lĩnh vực chuyên môn y học) và kiến thức ngành hẹp(kiến thức chuyên sâu chuyên ngành) để có được kiến thức thì không ngừng đọc sách, học tập, nghiên cứu y văn, tìm kiếm tài liệu, nghiên cứu khoa học, học hỏi đồng

nghiệp, chia sẻ kiến thức và phải có tinh thần cầu tiến, có kỹ năng có tư duy phản biện, cho những hoạt động trên. Kinh nghiệm có được là do quá trình tích lũy mà thành. Khi kết hợp đủ kiến thức và kinh nghiệm sẽ hình thành nên khái niệm năng lực cho mỗi người. Người thầy thuốc cần có gần như toàn bộ các dạng năng lực khác nhau như giao tiếp, lắng nghe, tư duy logic, vận động thể chất, cảm nhận cảm xúc, ngôn ngữ, nhân quan... Và vận dụng chúng trong hoạt động nghề nghiệp của mình. Đồng thời luôn luôn rèn luyện các kỹ năng tối quan trọng đối với người thầy thuốc đó là kỹ năng làm việc độc lập, làm việc nhóm, ra quyết định và đặc biệt là kỹ năng học tập suốt đời

◆ **Y thuật – Là đôi tay khéo léo, là tinh hoa kỹ thuật kết tinh từ học tập, rèn luyện và trải nghiệm**

Y thuật: nghệ thuật khám bệnh, chữa bệnh, cách thức tư duy, phương pháp hoạch định chiến lược, cách thức xây dựng kế hoạch cho hoạt động chuyên môn nghề nghiệp. Y thuật cao siêu giúp thầy thuốc đạt được sự tinh thông, thuần thục, đúng và đủ, nhạy bén, chính xác trong hoạt động lâm sàng.

Y đức - Y tài - Y thuật là bộ 3 tố chất không thể thiếu của người thầy thuốc và luôn gắn với nhau không thể tách rời. Trong đó y đức là cái gốc, là nền tảng quan trọng nhất của người thầy thuốc. Nhưng chỉ có y đức trong sáng cao cả là chưa đủ mà phải cần có y tài với khả năng lý luận y học sâu sắc và y thuật với sự tinh thông thực hành lâm sàng mới đảm bảo hoàn thành sứ mệnh với y nghiệp.